

Sławomir Pietrzak
Fundacja Pozytywnej Profilaktyki

Tworzenie platformy współpracy i strategii w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień behawioralnych

SAMORZĄD, NGO, SZKOŁA – WSPÓŁPRACA DLA JAKOŚCI. 2.0

OPOLE, 3 WRZEŚNIA 2020

Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, będących w dyspozycji **Ministra Zdrowia**, w ramach konkursu przeprowadzonego przez **Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii**

Przeprowadzenie konferencji w formie on-line jest możliwe dzięki finansowaniu przez **Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego** w ramach Programu Wsparcia Doraźnego Organizacji Pozarządowych w Zakresie Przeciwdziałania COVID-19

Lokalna społeczność

- Społeczność lokalna to zbiorowość, która zamieszkuje wyodrębnione i stosunkowo niewielkie terytorium, jak np. miasto, wieś czy osiedle, w której występują silne więzi wynikające ze wspólnych interesów i potrzeb, a także z poczucia przynależności do zamieszkiwanego miejsca.
- Istotnym czynnikiem sprzyjającym tworzeniu się lokalnych społeczności jest uczestnictwo mieszkańców danego obszaru w różnego rodzaju aktywnościach społecznych.

Zasady współpracy pomiędzy JST a NGO

Zasady określone w *programach współpracy z organizacjami pozarządowymi*, o których mowa w *Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.

1. Zasada pomocniczości
2. Zasada suwerenności
3. Zasada partnerstwa stron
4. Zasada efektywności
5. Zasada uczciwej konkurencji i jawności

Zasada pomocniczości

Jest zasadą o charakterze ustrojowym

Wskazuje podział zadań pomiędzy sektorem publicznym a obywatelskim, ukierunkowanych na umacnianie roli obywateli, ich wspólnot i organizacji oraz ograniczanie interwencjonizmu państwa i administracji lokalnej

Zasada suwerenności stron

Poszanowanie autonomii organizacji pozarządowych

Wzajemne nieingerowanie w sprawy wewnętrzne

Zasada partnerstwa

Współpraca równoprawnych partnerów na warunkach określonych umową lub porozumieniem

Zasada efektywności

Dążenie do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych

Zasada uczciwej konkurencji i jawności

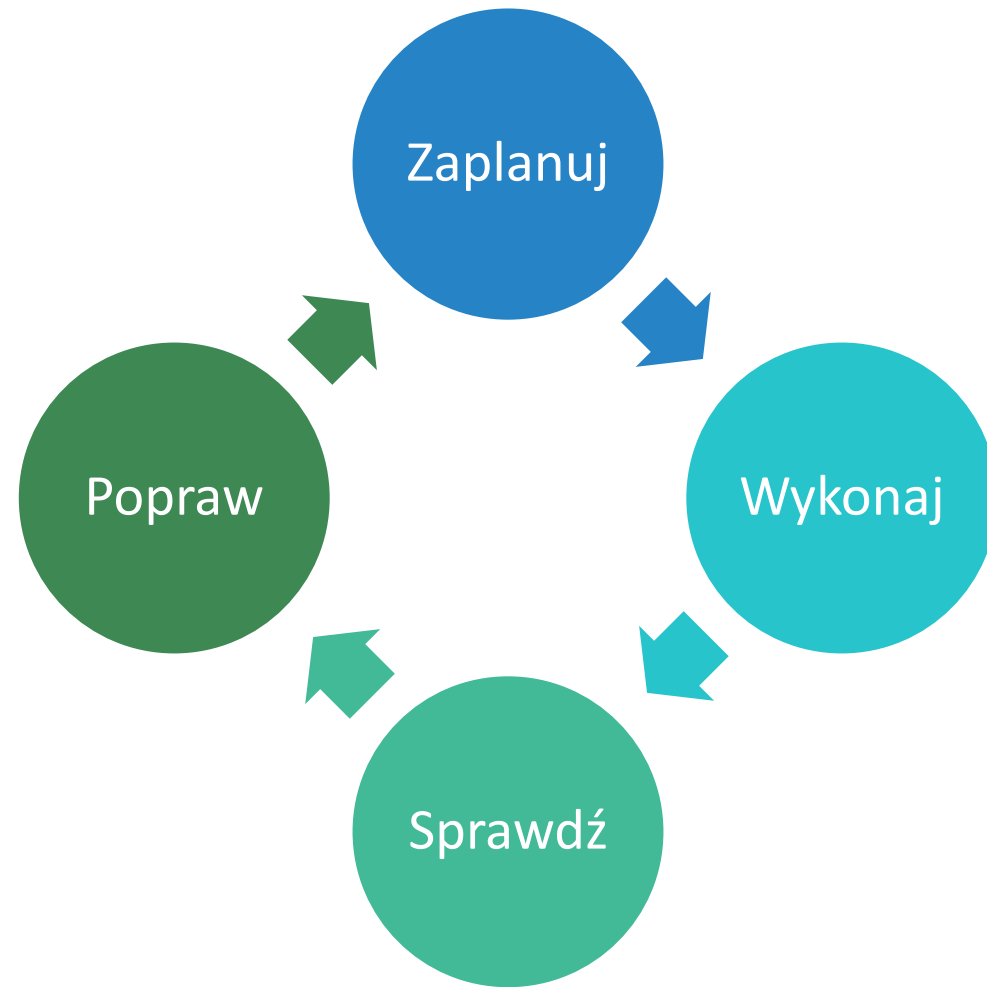
Kształtowanie jasnych i przejrzystych zasad współpracy opartych na równych i jawnych kryteriach wspierania organizacji pozarządowych

Korzyści ze współpracy

Umacnianie w społeczności poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie,

Budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnych

Wprowadzanie nowatorskich i efektywnych działań dzięki rozeznaniu występujących lokalnie potrzeb.

Budowanie lokalnych strategii

Planowanie

- Podejście eksperckie vs podejście partycypacyjne
- Zasady planowania:
 - *Zasada partycypacji.*
 - *Zasada spójności*
 - *Zasada społecznej akceptacji.*

Podejście eksperckie vs. Podejście partycypacyjne

Podejście eksperckie – program jest opracowywany samodzielnie przez zespół specjalistów z danej dziedziny, którzy pracują wyłącznie w swoim gronie, w razie potrzeby korzystając z informacji zewnętrznych.

Podejście partycypacyjne – opiera się na społecznym procesie tworzenia programów, w którym uczestniczą podmioty zainteresowane rozwiązaniem problemu, którego dotyczy program.

Zasada Partycypacji

Konieczność włączania do planowania i realizacji programu jak największej liczby partnerów.

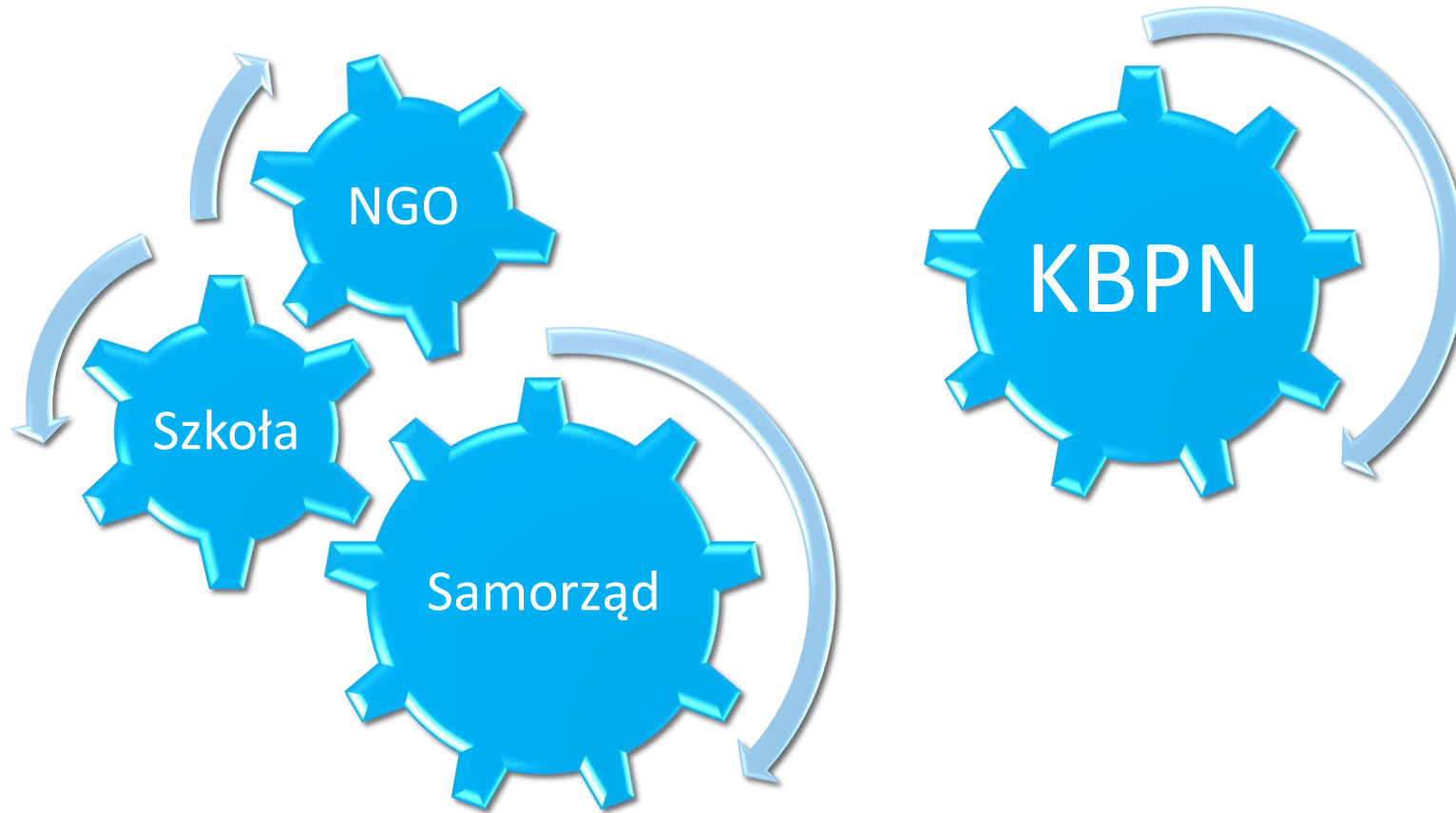
Zasada spójności

łączenie zadań realizowanych przez różne organizacje i instytucje tak, aby możliwa była stała współpraca realizatorów i koordynacja ich działań.

Zasada społecznej akceptacji

Strategia powinna być w społeczności upowszechniona, a jej cele i zadania należy publicznie objaśniać przy pomocy dostępnych środków przekazu, w tym także lokalnych mediów.

Budowanie platformy współpracy

Planowanie

Zespół specjalistów:

Pracownicy jednostek samorządu terytorialnego

Pracownicy naukowci

Przedstawiciele NGO

Przedstawiciele placówek oświatowych

Szeroki krąg specjalistów

Wdrażanie rozwiązań

Czy bez Funduszu Hazardowego i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii możemy coś zrobić na poziomie lokalnym?

Samorząd

Gminny program przeciwdziałania uzależnieniom obejmujący również zagadnienia związane z uzależnieniami behawioralnymi

Zasada subsydiarności – rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnień behawioralnych jako zadanie gminy wynikające z konieczności zaspokajania lokalnych potrzeb

Organizacje pozarządowe

Współpraca z lokalnymi podmiotami

Finansowanie centralne

W przyszłości finansowanie lokalne

Szkoły

Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy

Rady Rodziców

Współpraca z organizacjami pozarządowymi (możliwe zmiany!!!)

Monitorowanie

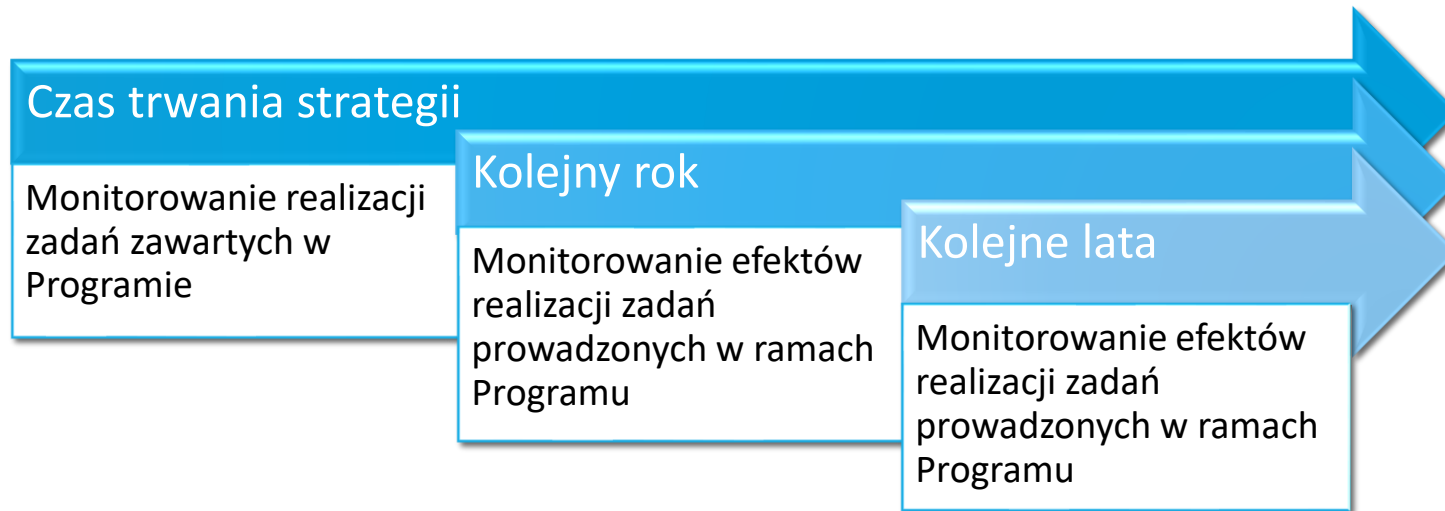
Dane ilościowe:

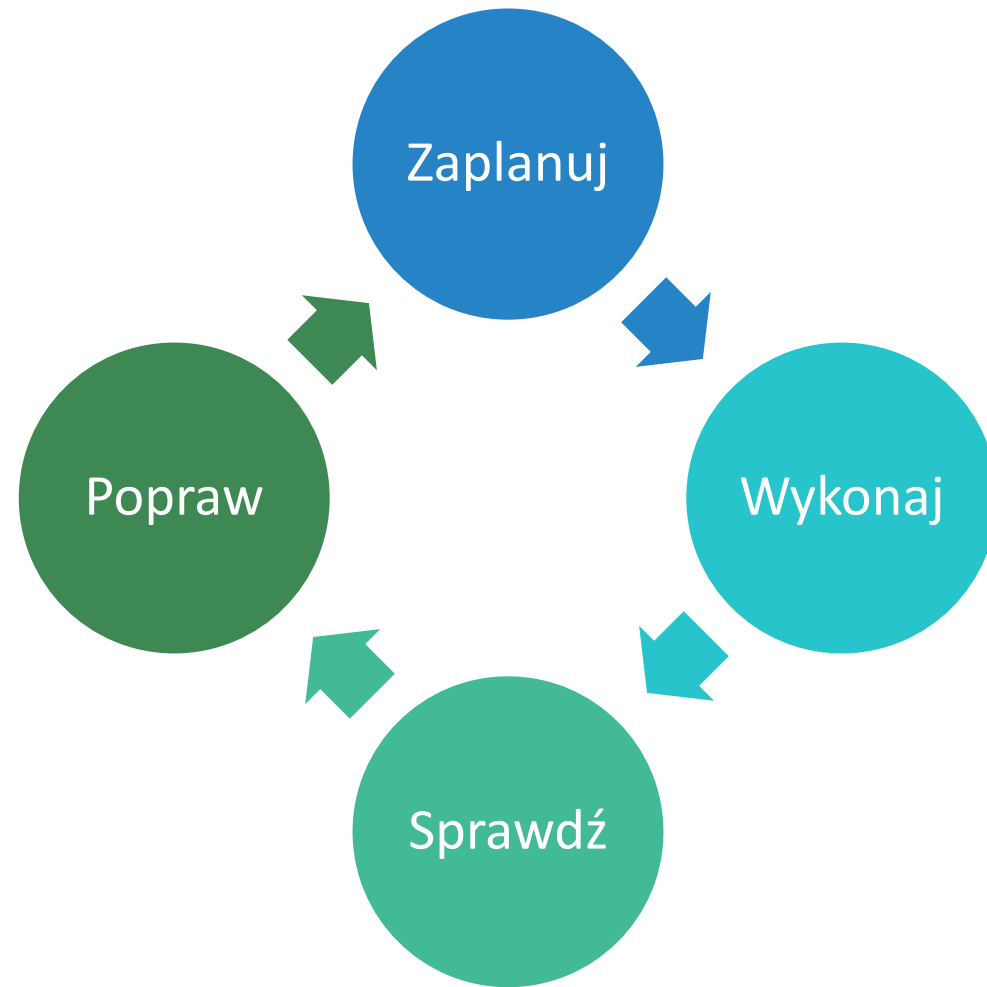
- Badanie populacji generalnej
- Badanie ESPAD
- Raporty i sprawozdania od realizatorów Programu
- Dane epidemiologiczne z instytucji zewnętrznych (PIS, KMP, Szkoły)

Dane jakościowe

- Rozmowy z realizatorami programów i działań
- Wizytacje programów

Sprawdzanie rozwiązań

Wnioski

Należy wzmacniać rolę samorządu terytorialnego jako organu, który powinien zajmować się rozwiązywaniem problemów uzależnień w sposób holistyczny.

Powinien więc posiadać kompleksowe informacje na temat problemu uzależnień (behawioralnych) i kształtować lokalną strategię działań oraz, co chyba najważniejsze, posiadać możliwość finansowania zaplanowanych działań.

Jedynie współpraca i partnerstwo wielu podmiotów przynieść może wymierne korzyści społeczne i zdrowotne zarówno osobom uzależnionym, jak też innym mieszkańcom miasta.